

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

T.C. SANTIAGO BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şili Pazar Profili ve Ticaret Fırsatları, Eylül 2023

Selda Nil GÜNER, Ticaret Müşavir Yrd.

GENEL GÖRÜNÜM

Devlet Başkanı: Gabriel Boric (11 Mart 2022-2026)

Yönetimi: Başkanlık Tipi Cumhuriyet

Dili: İspanyolca

Para Birimi: Şili Pezосу (CLP)(1 USD : ~ 890 CLP);
Unidad de Fomento (UF): 36.175 CLP

Saat Dilimi: Standart saat (kış saati) UTC-04:00 (Nisan-
Ağustos), Yaz saati UTC-03:00 (Eylül-Mart)

İsmi Aymara dilinde "dünyanın bitimi" anlamına gelen "chilli" kelimesinden gelen Şili, Güney Amerika'nın güneybatı kıyısında yer almakta olup, Atlantik ve Pasifik Okyanusları arasında stratejik bir konuma sahiptir.

Arjantin ile 5.308 km, Bolivya ile 860 km ve Peru ile 171 km sınıra sahip ve 6.435 km kıyı uzunluğu bulunmaktadır.

GSYHİ (Milyon \$):358 557

KBGSYİH (\$): 17.827

2022 Büyüme Oranı: %2.6
(2023: -1% ila -0.5%)

Nüfus: 20.113.000

Yüzölçümü (Km²): 756.096

Başkent: Santiago

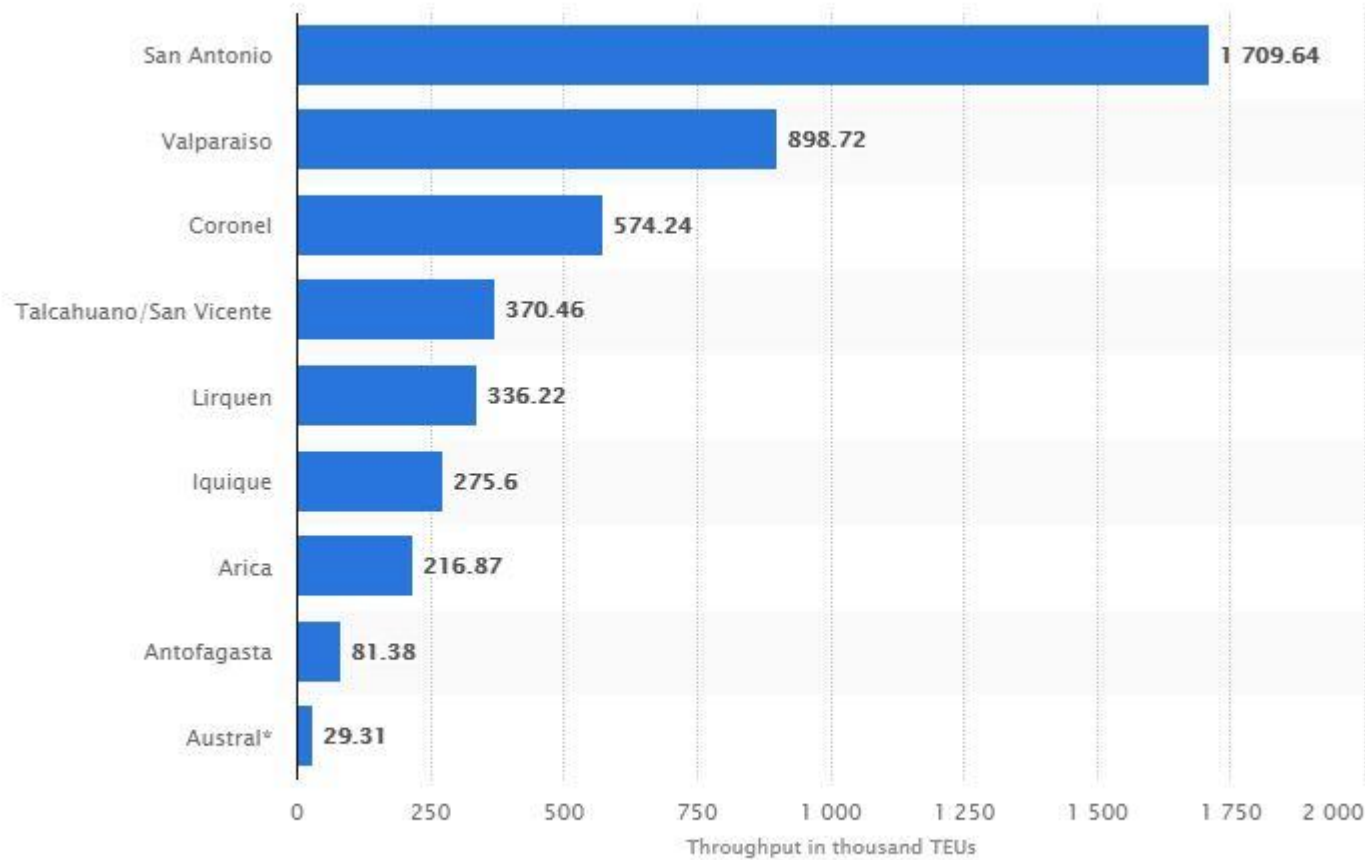
NÜFUS VE BÖLGELER

- Şili'de nüfus artış hızı %1, **yaş ortalaması** 35'tir.
- Ülkedeki **okur-yazarlık** oranı %97 olup, Şili eğitim standartlarının diğer Latin Amerika ülkeleri ile kıyaslanınca daha iyi durumda olduğu görülmektedir.
- Nüfusun %10,8'i yoksulluk sınırının altında yaşamakta olup, **gelir dağılımı adaletsizdir**.
- Şili **nüfusunun %88'i kentlidir** ve toplam nüfusun %40'ı başkent Santiago ve çevresinde yaşamaktadır (16 adet bölge içerisinde, Valparaíso ve Bio-Bio yerleşim yoğunluğu olan diğer bölgeler).
- And Dağları'nın arasında kalan ovalarda ve Santiago'nun 100 km batısındaki liman şehri Valparaíso'da **yerleşim** yoğun iken; ülkenin kuzey ve güney uç noktalarına gidildikçe elverişsiz iklim koşulları sebebiyle nüfus yoğunluğu azalmaktadır.
- Şili'de **etnik çeşitlilik** diğer Latin Amerika ülkelerine kıyasla daha azdır. Batı Avrupa ülkelerinden gelen göçmen nüfus mevcuttur. Ülkeye özellikle 19. yüzyılda çok sayıda İngiliz, İrlandalı, Alman, Hırvat, Filistinli ve İtalyan yerleşmiştir.
- Yaklaşık 8.5 milyon olan **toplam işgücünün** %9'u tarım, %69'u sanayi ve %22'si hizmetler sektöründe istihdam edilmektedir. Çalışan nüfusun yarısını, yönetici pozisyonlarının ise dörtte birini kadınlar oluşturmaktadır.

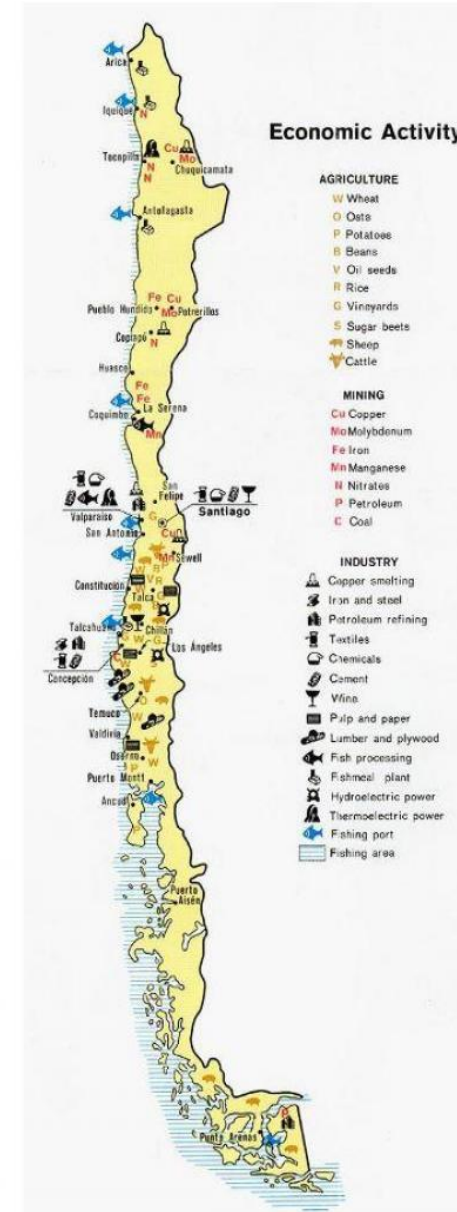

LİMANLAR

© Statista 2020

SERBEST BÖLGELER

- Şili’de biri kuzey limanındaki **Iquique**’de (ZOFRI S.A.) diğeri bir güney şehri olan **Punta Arenas**’da (ZonAustral) olmak üzere iki adet serbest bölge bulunmaktadır.
- Bu bölgelerde kurulu olan imalat şirketleri kurumlar vergisinden, KDV ve gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

ŞİLİ	2020	2021	2022	2023 (1-6)
GSYİH (Cari Fiyatlar -Milyar \$)	254.8	316.4	301.4	317.8
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-6.1	12	2.6	-0.9
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	12.968*	16.065*	15.603*	17.827*
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3	4.5	11.6	10.2
İşgücü (Milyon)	8.9	9.3	9.7	9.8
İşsizlik Oranı (%)	10.3	7.2	7.9	8.5
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	-0.9	-8.3	-4.9	-2.7
İhracat (Milyar \$)	67.8	90	100.3	52
İthalat (Milyar \$)	55.7	87.4	98.5	40.1

Kaynak: Şili Merkez Bankası

*IMF verisidir

ÖNEMLİ SEKTÖRLER

- **Madencilik;** Başta bakır olmak üzere, lityum, molibden, potasyum, gümüş, iyot
- **Tarım ve Hayvancılık;** Yaban mersini, sofralık üzüm, erik, kiraz, kurutulmuş elma, midye, alabalık, somon, balık unu, ceviz, kuru üzüm, dondurulmuş hindi eti ve dondurulmuş istavrit
- **Sanayi ve imalat;** Gıda işleme, kimya, ormancılık, deniz ürünleri, şarap
- **Hizmetler;** Bilgi teknolojileri, mühendislik, mimarlık, video oyunları ve görsel-işitsel prodüksiyon
- **Yenilenebilir Enerji;** Güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, yeşil hidrojen, lityum

GÜMRÜK-İTHALAT-İHRACAT-KDV İŞLEMLERİ

- Gümrük Mevzuatı gereği, **ithalatı kanunen yasak olan** asbest içeren ürünler, pornografik ürünler, kullanılmış araç ve motosiklet, kullanılmış ve sırt geçirilmiş lastik, kuru sıkı tabanca gibi ürünlerin haricinde her ürünün ithali mümkün olup bazı ürünlerin ithali ise ilgili kamu kurumlarının **ön incelemesine ve lisansına** tabiidir.
- 1000 ABD Doları (FOB) üzerindeki ithalatta ve 2000 ABD Doları (FOB) üzerindeki ihracatta **gümrük komisyoncusuyla çalışmak** yasal bir zorunluluktur.
- **İhracat vergisi** uygulaması olmayıp **ihracat lisansı veya kotası** uygulamasına da başvurulmamaktadır.
- Tarife yapısı oldukça homojen olan Şili’de, **MFN** bazlı gümrük vergisi oranı (Derecho Ad Valorem/Arancel Aduanero) **sabit %6** oranında uygulanmaktadır. STA kapsamında sanayi ürünlerinin tamamında gümrük vergileri sıfırlanmıştır (Kauçuktan sırt geçirilmiş veya kullanılmış dış lastikler hariç).
- Tüm yerli ürünler gibi ithal ürünler de KDV (Impuesto al Valor Agregado -IVA)’ye tabi olup **KDV oranı %19’dur**. Ayrıca, “impuesto adicional-ek vergi” uygulamasına tabi ürünler de olup bunlar arasında altın, platin, değerli taş ve mücevherler, halı, konserve havyar, işlenmiş tütün, alkollü içecekler, maden suları ve suni içecekler bulunmaktadır.

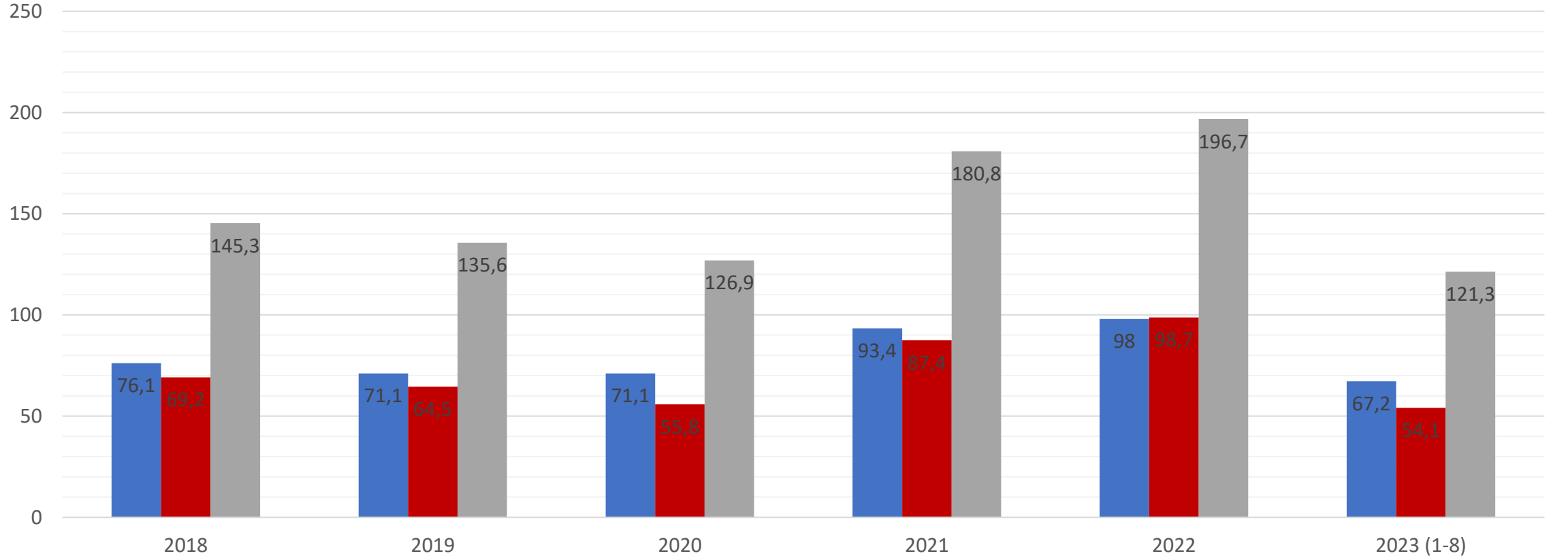

DIŞ TİCARET (MAL TİCARETİ)

Yıllara Göre Dış Ticaret, Milyar \$ (CIF)

■ İhracat ■ İthalat ■ Hacim

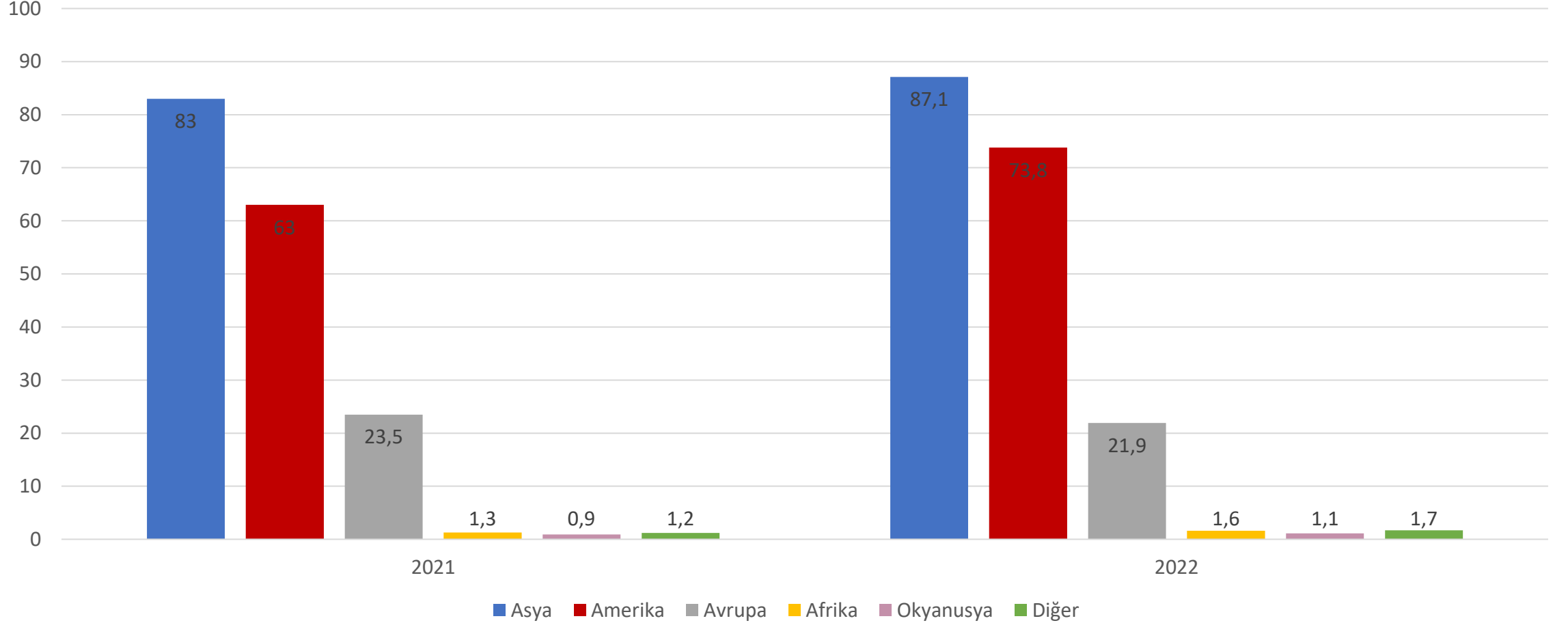

Kaynak: Aduanas de Chile-Şili Gümrük İdaresi

DIŞ TİCARET (MAL TİCARETİ)

Kıtalara Göre Dış Ticaret, Milyar \$ (FOB)

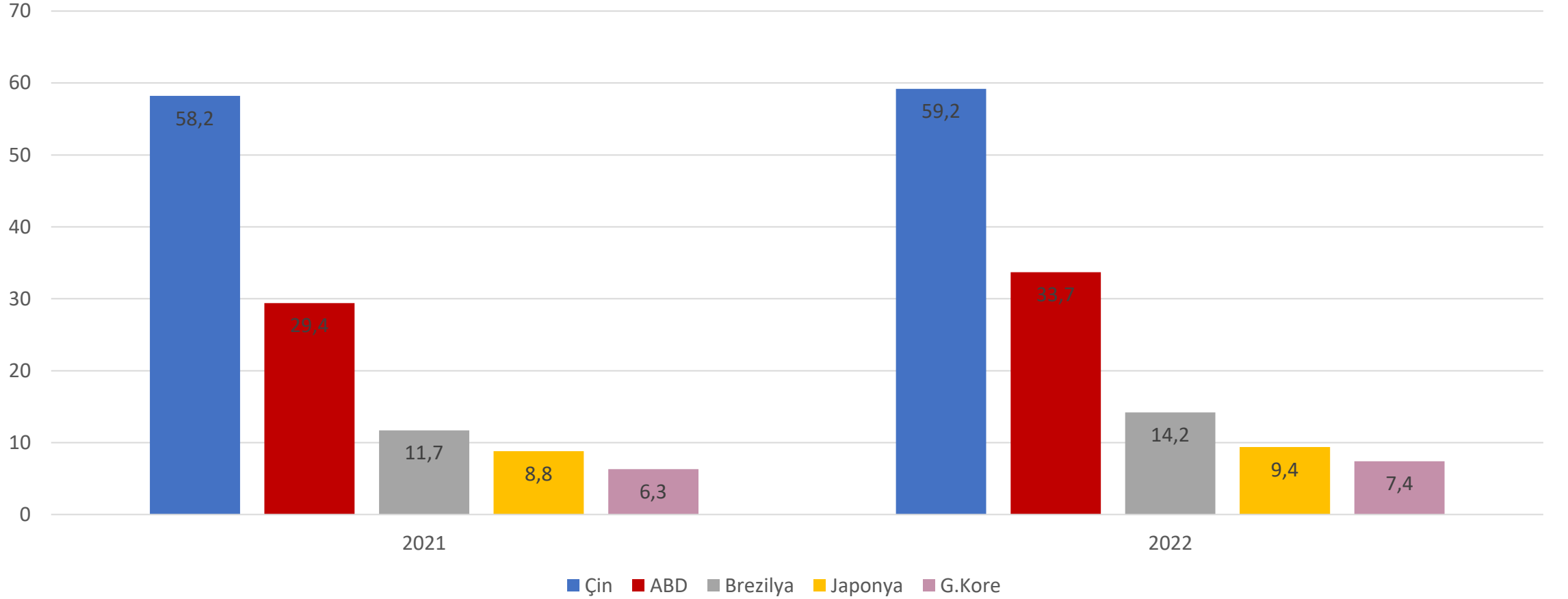

Kaynak: Aduanas de Chile-Şili Gümrük İdaresi

DIŞ TİCARET (MAL TİCARETİ)

İlk 5 Ticari Partner, Milyar \$ (FOB)

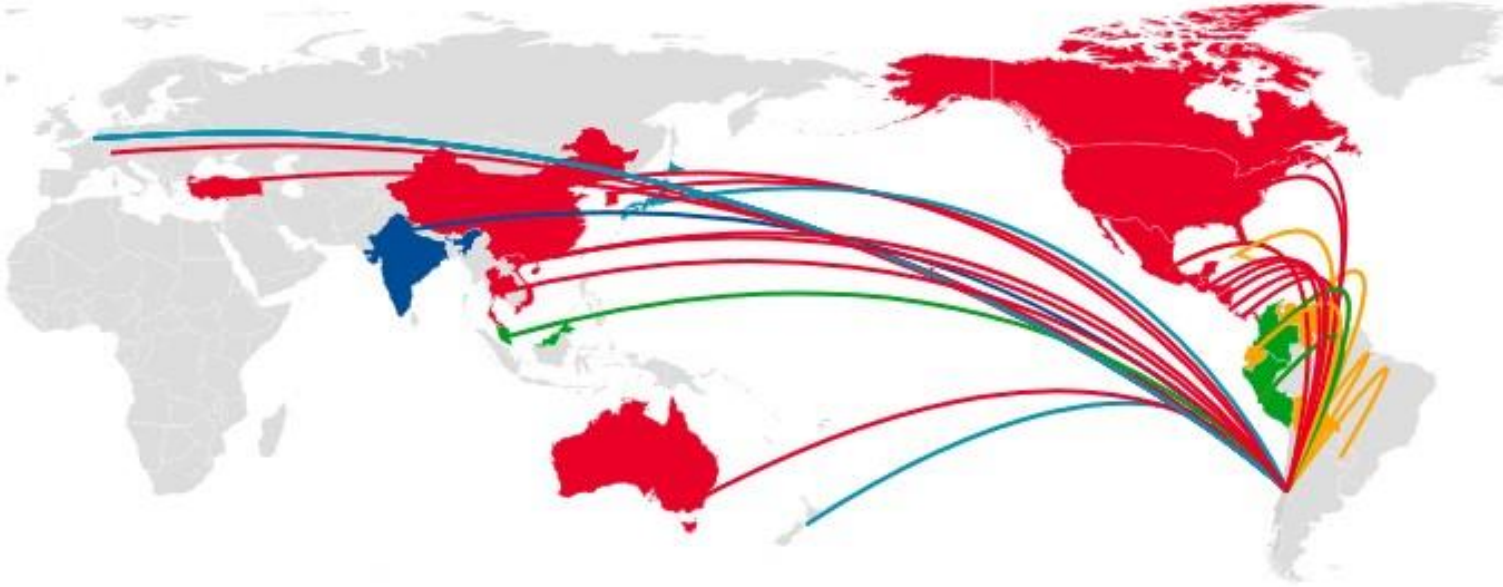
Kaynak: Aduanas de Chile-Şili G m r k İdaresi

TİCARET ANLAŞMALARI

Dünyanın en çok Serbest Ticaret Anlaşmasına sahip ülkesi

Dünya üzerinde 5 Milyarlık tüketiciye erişim imkanı sunan, dünya gayrisafi hasılasının %88 ini temsil eden 65 ülke-blok ile 33 Serbest Ticaret Anlaşması yürürlükte.

TİCARET ANLAŞMALARI

Kuzey Amerika	Orta Amerika	Güney Amerika	Avrupa	Asya/ Okyanusya	Çoklu Anlaşmalar
ABD	Costa Rica	MERCOSUR	AB	Japonya	Pasifik İttifakı (Kolombiya, Meksika, Peru)
Küba	El Salvador	Peru	EFTA	Hindistan	Trans-Pasifik Stratejik Ekonomik Ortaklık Anlaşması (P4) (Yeni Zelanda, Singapur, Brunei)
Meksika	Honduras	Ekvator	Türkiye	Malezya	TPP-11 Kapsamlı ve Aşamalı Trans-Pasifik Ortaklığı Anlaşması (Avustralya, Brunei, Kanada, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, Singapur ve Vietnam)
Kanada	Nicaragua	Kolombiya	Birleşik Krallık	Hong Kong	
	Guatemala	Bolivya		Tayland	
	Panama	Venezuela		Vietnam	
		Uruguay		Endonezya	
		Arjantin		G. Kore	
		Brezilya		Çin	
				Avusturalya	

ŞİLİ'NİN İTHALATINDA İLK 10 ÜRÜN (0cak-Aralık 2022)

Ülkenin Dünyadan İthalatında İlk 10 Ürün			
GTİP Kodu	GTİP Adı (Türkçe)	2021	2022
		Yıllık	Yıllık
271019	Diğer yağlar ve müstahzarlar	4.168.066.003,15	8.939.850.425,87
270900	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	4.279.491.413,49	5.113.598.696,95
870322	Motorlu taşıt; kıvılcım ateşlemeli	1.817.556.730,40	2.294.089.035,06
270112	Bitümenli taşkömürü	1.321.850.574,40	2.227.252.106,01
271012	Hafif Yağlar Ve Müstahzarları	15.440.942,96	2.096.773.984,46
870421	Dizel/yarı dizel motorlu taşıtlar	1.613.951.016,90	1.993.937.453,44
851713	Akıllı telefonlar	0,00	1.540.630.996,54
870323	Motorlu Taşıtlar; Kıvılcım Ateşlemeli	1.214.923.649,13	1.414.964.961,76
271111	Doğalgaz (Sıvılaştırılmış)	1.490.386.505,74	1.340.948.414,0
020130	Sığır eti, kemiksiz	66.705.901,55	1.256.711.872,91

Kaynak: Şili Gümrük İdaresi-Aduanas

ŞİLİ'NİN İHRACATINDA İLK 10 ÜRÜN (Ocak-Aralık 2022)

Ülkenin Dünyaya İhracatında İlk 10 Ürün			
GTİP Kodu	GTİP Adı (Türkçe)	2021	2022
		Yıllık	Yıllık
260300	Bakır cevherleri ve konsantreleri	27.602.731.394,0	21.879.474.587,39
740311	Rafine bakır-katotlar ve katot parçaları	20.492.567.076,9	17.816.352.409,43
283691	Lityum karbonatlar	57.881.678,1	8.092.599.286,06
740200	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotları	2.587.156.340,3	2.577.417.070,72
080929	Kiraz (taze)	1.585.361.639,3	2.135.367.663,90
030441	Pasifik somonları	1.495.554.711,0	1.771.437.283,05
280120	İyot	43.483.588,0	1.604.708.798,67
002599	tanımsız	1.362.491.953,3	1.590.870.537,46
220421	Şaraplar	130.341.203,6	1.559.397.627,45
261310	Molibden cevherleri; kavrulmamış	1.212.064.128,8	1.359.042.348,43

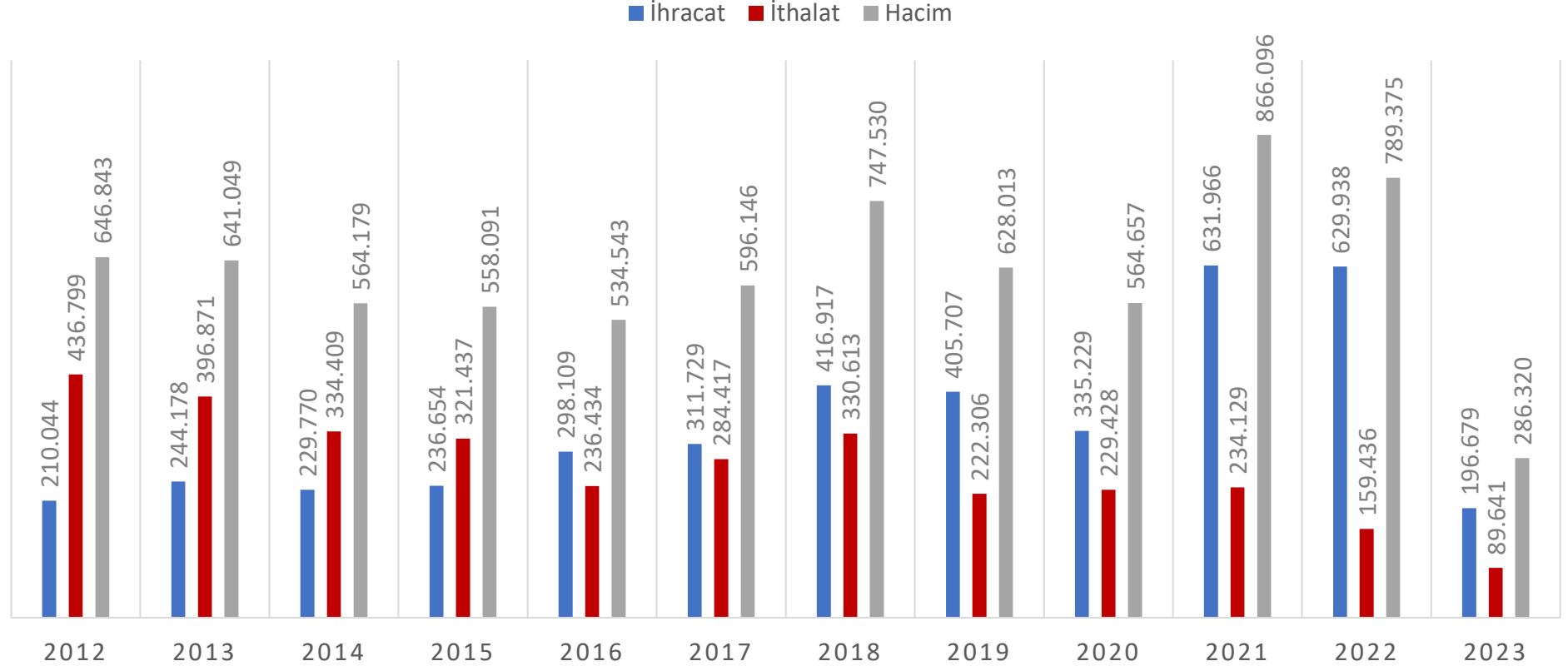
Kaynak: Şili Gümrük İdaresi-Aduanas

ŞİLİ-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE-ŞİLİ DIŞ TİCARETİ, 2012-2023, BİN \$

- Siyasi ve ekonomik alanda dostluk ilişkisi
- Serbest Ticaret Anlaşması (Mart 2011)
- Bazı tarım ürünlerinde ve sanayi ürünlerinin tamamında gümrük vergileri sıfırlanmıştır.

Kaynak: Şili Gümrük İdaresi-Aduanas

ŞİLİ-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

2022 LATİN AMERİKA'DA EN BÜYÜK TİCARİ PARTNERLERİMİZ

Sıra	Ülke	İhracat (Bin \$)	İthalat (Bin \$)	Hacim (Bin \$)
1	Brezilya	999 816	4 831 721	5 831 536
2	Kolombiya	324 687	2 468 136	2 792 823
3	Meksika	1 080 948	1 189 236	2 270 184
4	Arjantin	329 199	904 099	1 233 298
5	Venezuela	365 798	717 453	1 083 251
6	Peru	420 518	359 317	779 835
7	Şili	511 252	238 387	749 639

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE'NİN ŞİLİ'YE İHRACATINDA İLK 10 ÜRÜN (0cak-Aralık 2022)

Türkiye'nin Ülkeye İhracatında İlk 10 Ürün			
GTİP Kodu	GTİP Adı (Türkçe)	2021	2022
		Yıllık	Yıllık
721420	Köşeli çubuklar	123.325.821,84	72.430.735,53
870421	Dizel/yarı dizel motorlu taşıtlar	46.475.450,22	51.905.456,32
391620	Vinil klorür polimerlerinden monofil, çubuk, profiller	23.960.357,39	24.394.448,5
731100	Demir Veya Çelikten Sıkıştırılmış Veya Sıvılaştırılmış Gaz İçin Kaplar	332.444,00	20.722.527,4
870210	Motorlu toplu yolcu taşıtları	18.409.314,97	19.677.534,1
721310	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın	13.283.665,98	14.442.159,5
890400	Römorkörler ve İtici Gemiler	0,00	13.457.026,5
870321	Motorlu taşıt; kıvılcım ateşlemeli	0,00	12.205.844,5
280700	Sülfürik asit; oleum	0,00	10.641.422,6
850710	Kurşun asitli akümülatörler-pistonlu motorlar için	8.280.438,87	9.260.895,5

Kaynak: Şili Gümrük İdaresi-Aduanas

TÜRKİYE'NİN ŞİLİ'DEN İTHALATINDA İLK 10 ÜRÜN (Ocak-Aralık 2022)

Türkiye'nin Ülkeden İthalatında İlk 10 Ürün			
GTİP Kodu	GTİP Adı (Türkçe)	2021	2022
		Yıllık	Yıllık
080231	Ceviz (kabuklu)	48.629.214,85	85.546.425,40
150420	Balıkların katı ve sıvı yağları ve bunların fraksiyonları	14.485.917,80	25.421.567,58
740311	Rafine edilmiş bakır katotlar ve katot parçaları	122.448.018,93	12.292.662,19
080620	Üzümler, kurutulmuş	2.800.432,5	3.689.541,2
080212	Bademler; Kabuksuz (Taze Veya Kurutulmuş)	0	3.608.211,7
080232	Ceviz (kabuksuz)	2.053.632,80	3.418.789,6
481092	Çok Katlı Kağıt Ve Kartonlar	4.545.943,20	2.994.234,1
081320	Erik; kurutulmuş	104.818,00	2.721.566,9
160553	Kara kabuk midyesi	2.110.339,38	2.640.733,5
220421	Taze üzüm şarapları	86.308,00	2.048.359,5

Kaynak: Şili Gümrük İdaresi-Aduanas

ŞİLİ'YE SEKTÖREL İHRACAT (1000 \$) 2022

31.12.2022 Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat (1000 \$)

SEKTÖR	2021	1 OCAK - 31 ARALIK 2022	DEĞ.
Çelik	214.578,01	112.469,43	-%47,6
Otomotiv Endüstrisi	98.062,40	107.192,02	%9,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	82.686,93	71.695,28	-%13,3
Makine ve Aksamları	32.561,20	32.939,98	%1,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	17.890,31	15.743,31	-%12,0
Demir ve Demir Dışı Metaller	16.946,42	14.978,39	-%11,6
İklimlendirme Sanayii	16.817,55	14.809,30	-%11,9
Gemi, Yat ve Hizmetleri	6.192,89	13.046,55	%110,7
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	13.621,89	11.703,03	-%14,1
Elektrik ve Elektronik	15.088,50	11.040,21	-%26,8
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	6.876,10	7.907,49	%15,0
Tekstil ve Hammaddeleri	15.701,70	7.379,17	-%53,0
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	19.098,41	6.725,34	-%64,8
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	1.173,32	5.494,62	%368,3
Halı	15.251,28	2.546,39	-%83,3
Deri ve Deri Mamulleri	2.207,83	2.325,84	%5,3
Mücevher	2.607,66	2.030,73	-%22,1
Madencilik Ürünleri	4.592,59	1.901,25	-%58,6
Meyve Sebze Mamulleri	6.138,00	1.334,31	-%78,3
Kuru Meyve ve Mamulleri	719,62	572,10	-%20,5
Tütün	1.067,67	496,67	-%53,5
Diğer Sanayi Ürünleri	852,18	201,61	-%76,3
Fındık ve Mamulleri	194,25	91,78	-%52,8
Zeytin ve Zeytinyağı	29,86	17,28	-%42,1
Süs Bitkileri ve Mamulleri	7,37	7,88	%7,0
Yaş Meyve ve Sebze	17,02	0,77	-%95,5

Kaynak: TIM

ŞİLİ'YE SEKTÖREL İHRACAT (1000 \$) 2023

31.08.2023 Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat (1000 \$)

SEKTÖR	2022	1 OCAK - 31 AĞUSTOS		DEĞ.
		2023		
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	54.457,63	46.736,92	-%14,2	
Çelik	100.494,13	37.217,51	-%63,0	
Otomotiv Endüstrisi	88.490,90	23.530,81	-%73,4	
Makine ve Aksamları	22.641,18	19.257,33	-%14,9	
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	8.886,95	9.820,05	%10,5	
İklimlendirme Sanayii	11.012,47	9.282,28	-%15,7	
Demir ve Demir Dışı Metaller	11.487,99	6.575,73	-%42,8	
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	11.200,79	6.552,39	-%41,5	
Elektrik ve Elektronik	6.643,00	5.796,18	-%12,7	
Tekstil ve Hammaddeleri	5.029,97	5.142,98	%2,2	
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	5.590,13	3.837,53	-%31,4	
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	6.150,02	3.082,03	-%49,9	
Madencilik Ürünleri	1.203,27	1.851,24	%53,9	
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	3.831,08	1.707,72	-%55,4	
Deri ve Deri Mamulleri	1.753,91	1.341,40	-%23,5	
Tütün	496,67	681,03	%37,1	
Mücevher	1.095,97	662,75	-%39,5	
Meyve Sebze Mamulleri	829,33	516,33	-%37,7	
Halı	2.022,21	487,82	-%75,9	
Kuru Meyve ve Mamulleri	113,17	350,13	%209,4	
Zeytin ve Zeytinyağı	8,88	168,24	%1794,3	
Yaş Meyve ve Sebze	0,77	12,66	%1547,9	
Gemi, Yat ve Hizmetleri	13.042,25	2,69	-%100,0	
Diğer Sanayi Ürünleri	194,02	0,00	-%100,0	
Fındık ve Mamulleri	91,78	0,00	-%100,0	
Süs Bitkileri ve Mamulleri	0,00	0,00		

Kaynak: TIM

POTANSİYEL SEKTÖRLER

SANAYİ

- Otomotiv, yedek parça
- İlaç, tıbbi cihaz, malzeme
- İş ve maden makinaları, tarım makinaları
- Tekstil, giyim, ayakkabı
- Elektrikli makineler, kablolar
- Demir-çelik
- İnşaat malzemeleri
- Beyaz eşya
- Ambalaj malzemeleri
- Mobilya
- Plastik

TARIM

- Tahıllar, hayvan yemi
- Gıda müstahzarları, soslar
- Alkolsüz içecekler
- Atıştırmalık, şekerli çikolatalı mamuller
- Bitkisel yağlar
- Bakliyat
- Kahve-çay
- Makarna
- Konserve gıda
- Meyve suyu
- Dondurulmuş sebze-meyve

PERAKENDE SEKTÖRÜ

- Perakende sektörü kaydedilen ekonomik büyümeye paralel önemli ölçüde gelişmiştir.
- Ülkede yaygın ağlarla “**hipermarket**” veya “**süper market**”, “**çok katlı mağaza**”, “**zincir mağaza**” şeklinde yapılarla faaliyet gösteren perakende sektörünün önemli aktörleri aynı zamanda Arjantin, Peru, Brezilya gibi diğer Latin Amerika ülkelerinde de varlık göstermektedir.
- Büyük marketler, **doğrudan üreticiden ya da distribütör firmalardan alım** yapmaktadır. Özellikle gıda sektöründe, kâr marjını yüksek tutmak üzere, ülkenin yaş meyve sebze konusundaki rekabet avantajı da kullanılarak doğrudan (üreticiden) satın alım tercih edilebilmektedir. **Küçük alıcılar** ithalat yoluyla alım yapmaktan ziyade **distribütör** firmalardan alım yapmayı tercih etmektedir.
- **On-line satış kanalları** da son yıllarda oldukça gelişme göstermiş olup özellikle elektronik eşya, giyim eşyası ve gıda sektörüne yönelik e-ticaret ivme kazanmıştır. Kişisel bilgisayar ve internet kullanımındaki artış, mobil telefon kullanımının yaygın olması da bu eğilimi güçlendirmiştir.
- Son yıllarda ve Covid-19 Pandemisinin de etkisiyle özellikle 2020 yılından itibaren ülke genelinde “Rappi”, “Pedidos Ya”, “Uber Eats” gibi adrese teslim **mobil sipariş uygulamalarının** kullanımı da oldukça yaygınlaşmıştır.

E-TİCARET

- Nüfusun %86'sı internet kullanırken; online alışveriş yapanların nüfusa oranı %59'dur.
- E-ticaret hacmi 2020 yılında bir önceki yıla göre %44 artış ile 5,8 milyar ABD dolara ulaşmıştır.
- E-ticaretin genel perakende içindeki payı ise %11'dir.
- Pazar paylarına göre ilk 5 ürün grubu: Teknoloji (%24), Gıda (%11), Giyim (%8), Beyaz Eşya (%8) ve Ev-Dekorasyon (%6)
- 41 ABD dolarına kadar olan ürünlerde KDV ve Gümrük muafiyeti uygulanmaktadır.
- E-ticaret sektöründe pazar hakimiyeti yalnızca bir kaç adet Çoklu Kanal (Omni-Channel) perakende devinin elinde bulunmaktadır. Bunlardan ülke genelinde zincir mağaza-çok katlı mağaza-süpermarket-hipermarket ağlarına sahip Falabella, Paris ve Ripley gibi çok kanallı mağazaların ürün çeşitliliği, depolama, dağıtım, lojistik, teknoloji ve marka üstünlüklerini avantaja çevirdikleri görülmektedir.
- MercadoLibre (Arjantin) ve Walmart (ABD) yabancı oyuncular olarak piyasada rekabet etmektedir.
- Küresel e-ticaret devleri Alibaba ve Amazon'un Şili'deki varlığı ise henüz oldukça sınırlıdır.

TÜKETİCİ EĞİLİMLERİ

- Göreli küçük pazar ölçeğine rağmen Şili, **tüketim eğilimi yüksek** bir ülkedir. Gıda, hazır giyim, kozmetik, ayakkabı, unlu mamül, şekerleme ürünleri, içecek gibi kalemler itibarıyla kişi başına düşen harcamaların diğer Latin Amerika ülkelerinin üzerinde seyrettiği görülmektedir. **Yeni ürün ve marka denemeye açık** bir tüketici kitlesi bulunmaktadır.
- Ticarete açık pazar yapısı, yerli üretimin belirli alanlarla kısıtlı olması gibi etmenlerin, Şili'yi hemen **her tür mamul madde anlamında uluslararası markaların hakimiyetine** bıraktığı tespitinde bulunmak mümkündür.
- **Hazır giyim sektöründe** ağırlıklı olarak spor ve rahat giyim tercih edilmekte olup Şili nüfusu arasında diğer Latin Amerika ülkelerine kıyasla gösterişli kıyafet ve aksesuar tercihinin oldukça kısıtlı olduğu gözlemlenmektedir. Kıymetli metallere **mücevher** kullanımı da özellikle güvenlik kaygıları sebebiyle yok denecek kadar azdır.
- Şili'de **paketli gıda, şekerleme, atıştırmalık, şekerli gazlı içecek ve meşrubat** tüketimi oldukça fazladır. Gelir ve eğitim seviyesi arttıkça, son yıllarda, **organik/sağlıklı/light/vegan** ürünlerin tüketimi de artmaktadır. Organik kozmetik kullanımı da yaygındır.

STANDARTLAR, TEKNİK DÜZENLEMELER

- **INN (Instituto Nacional de Normalizacion-www.inn.cl)**, Şili’de standartların (Normas Chilenas-NCHs), teknik düzenlemelerin (normativo tecnico) geliştirilmesi ve uygulanması, uygunluk değerlendirme, akreditasyon ve metroloji alanlarında faaliyet göstermektedir. Farklı ürün gruplarında sağlık, güvenlik ve kalitenin teminini sağlama amacıyla geliştirilmiş önemli ölçüde standart vardır.
- Zararlıların ülkeye girişine karşı Tarım Bakanlığı’na bağlı “**Servicio Agrícola y Ganadero- SAG - Hayvansal ve Tarımsal Koruma Genel Müdürlüğü**, <http://www.sag.cl/>” tarafından ithalatta çok sıkı kontroller uygulanmaktadır.
- Ticarete açık bir yapı arz eden Şili pazarına girişte, keyfi- ayrımcı nitelikte “**teknik engel**” olarak nitelenebilecek bir uygulama bulunmayıp, ithal malın türüne göre, insan, hayvan ve bitki sağlığı, çevre mülahazaları veya teknik mevzuat gereği uygulanan tüm önlemler uluslararası mükellefiyetler çerçevesinde ele alınmaktadır.

AMBALAJ-PAKETLEME-ETİKETLEME

- Şili'ye ithal edilen birçok ürün, ortak etiketleme şartlarına tabidir.
- Etiketler İspanyolca dilinde düzenlenmeli ve metrik ölçüler kullanılmalıdır.
- Tüketim mallarının etiketi üzerinde ürünün menşei belirtilmeli, ambalajlı ürünlerde ürünün kalitesi, saflığı, içerik bilgileri ve net ağırlığı/ölçüleri açık bir şekilde gösterilmelidir.
- Bu şartları sağlamayan ürünler ülkeye ithal edilse dahi, nihai tüketiciye satışa sunulmadan önce gerekli işlemlerin yerine getirilmesi şart koşulmaktadır.
- Konserve gıda, ayakkabı, gıda ürünleri, elektrikli makineler, likit ya da sıkıştırılmış doğal gaz ekipmanları (LNG ve CNG), plastik, şarap ve diğer alkollü içecekler, tekstil ve hazır giyim, buğday unu, deterjan ve tarımda kullanılan böcek ilaçları gibi ürünler için spesifik düzenlemeler mevcuttur.
- 2016 yılı Haziran ayından bu yana gıdaların içerdikleri yağ, tuz, şeker ve kalori miktarına göre etiketlenmesi zorunlu hale gelmiştir (Ley No: 20.606).

İŞ KÜLTÜRÜ

- Alıcı ve satıcının doğrudan biraraya gelmesi / **yüzyüze iletişim**, fuarlar, ziyaretler,
- **Randevuların** önceden alınması zaruri,
- **E-postalara geç yanıt**,
- Özellikle **Güney Amerika'da tatil dönemi** olan Ocak-Şubat-Temmuz aylarında iş görüşmesi planlanmaması,
- Dakiklik önemli ancak **görüşmelerde aceleci bir tavır sergilenmez**,
- İş sunumlarının **baskı unsuru** kullanılmadan yapılması,
- **İspanyolca** (tercüman, kartvizit, tanıtım materyalleri...),
- Sohbetlerde siyaset ve insan hakları gibi hassas konuların konuşulmasından kaçınılması, **aile hayatı** gibi konulara öncelik verilmesi
- İthalat-ihracatta **ABD Doları** cinsinden ödeme yaygın, kredi kartı ve çek kullanımı hemen her alanda mümkün,
- Ticari vize uygulaması bulunmamakta, potansiyel yabancı yatırımcıların ülkeye girişlerini **turist vizesi** kapsamında yapmaları gerekmektedir (90 gün)

PAZARA GİRİŞ

- Şili pazarında ithalat, sağlık kaydı, pazarlama, tanıtım, satış ve stok süreçleri ile birebir ilgilenebilecek **yerel bir temsilci veya distribütör** aracılığıyla iş yapılması tavsiye edilir.
- **Maliyet dışında, güvenilirlik, dayanıklılık, enerji verimliliği, çevre dostu olma** özellikleri ile satış sonrası destek ve hizmete büyük önem verilmektedir.
- **Rekabetçi fiyat ve asgari teknik/kalite standartlarına uyulması** pazara girişte önemlidir.
- **Çokuluslu firmaların** yerel iştiraklerince yapılan alımlarda bağımsız karar alma mekanizmasından ziyade **şirket merkezi belirleyicidir.**
- Mümkünse yerel **şube** açılması da tavsiye edilmektedir. Şirket kurulumu açık kurallara bağlanmıştır.
- **Katalog, websitesi içeriği, numune** gibi hususlara büyük önem verilmektedir.
- Şilili alıcılar genellikle Latin Amerika'daki diğer ülkelere kıyasla daha **profesyonel ve ciddi** bir tutum sergilemektedir.
- **Teslimat süreleri, tedarik zinciri güvenliği, kalite** gibi hususlar fiyattan daha yüksek önem arz edebilmektedir.
- Şili pazarında **fiyatlandırma** görece yüksektir (kar marjı yüksek).
- Şili'de **küresel trendler** yakından izlenmekte ve adapte edilmektedir.

DIŞ TİCARETTE ÖDEME YÖNTEMLERİ

- **En yaygın ödeme yöntemi: Geri Dönülemez Akreditifler** (Gayri Kabili Rücu Akreditifler) (Irrevocable Letters of Credit)
  - ✓ Yabancı para transferinde hızlı ve basit,
  - ✓ Ödemeler mal sevkiyatı bildirimini alınmasını müteakip yapılır
- **Vesaik Mukabili Ödeme** (Cash Against Documents)
- **Açık Hesap** (Open Account)
- Ülkede kredi sigortası sektörü gelişmiştir ve Mapfre, Continental, HDI, Solunion ve Coface gibi uluslararası özel acentelerin Santiago'da yerel ofisleri bulunmaktadır.
- Şili'deki çoğu bankanın uluslararası ödemeler ve tahsilatlar konusunda uzmanlaşmış dış ticaret bölümleri vardır.
- Şili'nin ülkeye giren ve ülkeden çıkan **yabancı sermaye konusunda herhangi bir kısıtlaması** yoktur.

FİRMA GÜVENİLİRLİĞİ & DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Ticaret sicil kaydı, vergi numarası, firma adresi, posta kodu, web ve e.posta adresi, telefon numarası gibi bazı **temel bilgilerin karşı taraftan talep edilmesi** ve bu bilgilerin mümkün olduğunca **teyit edilmeye çalışılması**
- **Firma güvenilirliği konusunda Müşavirliklerimizce referans olunmamakta**
- **Alacağın sigortalanması-EXIMBANK**
- İhracat için gerekli işlemlere başlamadan önce ihracatçı ve ithalatçının sorumluklarını belirten **yazılı bir sözleşme imzalanması** hem ayrıntılarla ilgili muhtemel yanlış anlaşılmaları asgari düzeye indirmek hem de riskleri azaltmak bakımından önem taşımaktadır.
- **Riskli ödeme şekillerinden mümkün olduğunca kaçınılması:** İlk defa yapılacak ihracatlarda mümkün olduğunca, peşin ödeme ya da akreditifli (özellikle gayri kabili rücu ve teyitli akreditif) ödeme yöntemlerinin tercih edilmesi, mal mukabili ve sigorta kapsamına alınmamış ihracat için güven temin edilmedikçe yüksek tutarlı sözleşmeler yapılmaması
- **Tasarruf kültürü?, Fraud vakaları?, Şikayet mercii?**
- **Ticaret Müşavirliklerimize/Ataşeliklerimize ulaşan dolandırıcılık ve tekrarlayan tahsilat şikâyetleri İhracatçı Birliklerine iletilmektedir.**

ŞİLİ PAZARI SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönler

- Ekonomik ve siyasi istikrar
- Dışa açık ekonomi
- Elverişli yatırım ortamı
- Hedef ülke
- Uzak Ülkeler Stratejisi
- STA
- Keyfi-ayrımcı muamele olmaması
- Yeni ürün ve marka denemeye açık tüketici kitlesi

Zayıf Yönler

- Coğrafi uzaklık
- Direkt uçuşların olmaması
- Yeterince tanınmama
- İspanyolca/Dil
- Bürokrasi
- Gıda, tarım ve hayvancılık ürünleri ithalatında çok sıkı denetimler
- Çok fazla ticari partnerle rekabet
- E-ticaretin yeni geliyor olması

Fırsatlar

- Madencilik ve tarım dışında dışa bağımlılık
- Türk Dizilerinin popülaritesi
- Alternatif tedarikçi arayışı (özellikle Çin'e karşı)
- E-ticaretin pandemi sonrası gelişim trendi

Tehditler

- Sosyal hareketlilik
- Gelir adaletsizliği
- Göç sorunu
- Suç oranlarında artış
- Anayasa değişikliği sürecinin yaratabileceği belirsizlikler
- Ekonomik büyümenin durması-yüksek enflasyon-azalan talep

ŞİLİ ÜLKE SAYFASI

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/guney-amerika/sili/genel-bilgiler>

ANA SAYFA KURUMSAL TEŞKİLAT MEVZUAT İSTATİSTİK ÜLKELER İLETİŞİM **YEŞİL MUTABAKAT** Q ENGLISH E-HİZMETLER

Şili

ÜLKE PROFİLİ PAZAR BİLGİLERİ RAPORLAR POTANSİYEL ÜRÜN MATRİSLERİ İKİLİ ANLAŞMALAR FAYDALI LİNKLER

	 GSYİH (Milyon \$) 358 557 (2023-IMF tahmini)	 KBGSYİH (\$) 17,827 (2023-IMF tahmini)	 Büyüme Oranı (%) -0,99 (2023-IMF tahmini)
	 Nüfus 20.113.000 (2023-IMF tahmini)	 Yüzölçümü (km²) 756.096	 Başkent Santiago

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

İLETİŞİM ve FAYDALI LİNKLER

santiago@ticaret.gov.tr

<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>

<https://www.kolayihracat.gov.tr/>

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/guney-amerika/sili/faydali-linkler>

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Müşavire Danışın

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZLE
ELEKTRONİK SOHBETLER

Ülkeye İhracat Yapmak İstiyorum

Hangi konuda bilgi almak istiyorsunuz?

- İthalatçı Firma Bilgileri
- Sektörler Hakkında Bilgiler
- Tarifeler/Kotalar Hakkında Bilgiler
- Tarife Dışı Önlemler Hakkında Bilgiler
- Hedef Ülkedeki Gümrük İşlemleri
- Tanıtım, PR, Tercüman, Organizatör Talepleri

KOLAY İHRACAT PLATFORMU

Kolay İhracat Platformu

İhracatla ilgili her şey tek platformda! Size en uygun hedef pazarları bulun, pazarlar ile ilgili bilinmesi gerekenleri öğrenin, sektör analizlerinizi inceleyin ve ihracatınızı arttırın!

KOLAY DESTEK PLATFORMU

<https://kolaydestek.gov.tr/>

Kolay Desteğe Hoş Geldin!

Kolay Destek, sana Ticaret Bakanlığı tarafından verilen 14 farklı desteğin daha kolay ve anlaşılır biçimde sunulmasını amaçlayan bir sitedir. İhracat yaparken müşteri bulmaktan yurt dışında reklam vermeye, fuarlara katılmaktan müşterilerin için uygun kredi bulmaya kadar sayısız destek burada! İstediğin her desteği kolayca al, ihracatını artır.

Haydi, Hemen Başla!

TEŞEKKÜRLER

Selda Nil GÜNER, Ticaret Müşavir Yardımcısı

Alfredo Barros Errázuriz 1954, Oficina 1204, Providencia, Santiago de Chile

VoIP : + 90 312 204 82 47

☎ : + 56 2 2470 9009

✉ : santiago@ticaret.gov.tr

<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/>